

СУЧАСНИЙ СТАН ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

ГУБСЬКА А. С.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – к.е.н., доцент

Рижикова Н. І.

Податкова політика відіграє важливу роль у забезпеченні виконання державою своїх функцій та представляє собою діяльність держави у сфері встановлення та стягнення податків, зборів та обов'язкових платежів. Загальна стратегія податкової політики повинна включати пріоритетні цілі, пов'язані з функціонуванням системи оподаткування, та методи їх досягнення. Податкова політика повинна передусім сприяти росту обсягів накопичення, створення умов, які полегшують оновлення капіталів підприємства. При впровадженні податкової політики держава обов'язково повинна враховувати інтереси кожного підприємства, кожного члена суспільства. Регулювання економічних відносин потребує гнучкої податкової політики, яка б дала змогу оптимально пов'язати інтереси держави з інтересами платників податків. Важливою умовою ефективною політики є її стабільність і передбачуваність, завдяки чому суб'єкти господарювання мають можливість планувати господарську діяльність та правильно оцінювати ефективність прийнятих рішень.

Діюча на сьогодні податкова система є однією з найзаплутаніших в правовій системі України. Наша країна має складне законодавство, велика кількість статей закону можна тлумачити неоднозначно, деякі законодавчі акти є недостатньо узгодженими та суперечливими. Як свідчить практика застосування податкового законодавства, зміни, що вносяться до законів України з питань оподаткування, сприяють появі нових проблем.

Економічну ситуацію кожної країни значною мірою зумовлює податкова система держави, складовими елементами якої є бюджетні витрати й система оподаткування, що включає досить широке коло податків різної спрямованості.

Питання про вдосконалення податкової системи, що відповідає стратегії євроінтеграційного розвитку країни, сприяє інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання, знаходиться в центрі уваги наукової та громадської думки з часу здобуття незалежності України. Особливо сьогодні, на державному рівні визнано гостроту проблеми оподаткування, пов'язаної з надмірністю податкового тягаря, що є однією з причин фінансової нестабільності підприємств, зменшення сукупного попиту,

частини податкових надходжень до бюджету й економічної кризи [1].

Система оподаткування України розвивається поступово, можна виокремити такі зміни, які відбувалися за роки незалежності: кількість податків було зменшено, податкові ставки знижено, зменшилась також кількість звільнень від оподаткування, водночас розширилась база оподаткування, значно поліпшилось надходження податків.

Однак, в сучасних умовах податкова система України має ряд недоліків:

1) значна складність та суперечливість податкової системи;

2) фіскальна спрямованість податкової системи і недостатня орієнтація регулюючої функції на стале економічне зростання;

3) складна, неоднорідна та нестабільна нормативно-правова база оподаткування, а також неузгодженість та суперечливість окремих законодавчих норм;

4) витрати на адміністрування окремих податків є значними порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння;

5) значна нерівномірність розподілу податкового тягаря через наявність великої кількості податкових пільг та існування різноманітних схем ухиляння від сплати податків;

6) непрозорість податкового регулювання;

7) діяльність Міністерства фінансів, Державної фіскальної служби, Держмитслужби щодо реалізації державної податкової політики є недостатньо узгодженою і ефективною внаслідок недосконалого правового регулювання їх взаємовідносин;

8) корумпованість і каральний зміст податкових відносин.

Відповідно до наявних проблем, основними завданнями податкової реформи в Україні мають бути:

1) формування нового інституційного середовища оподаткування, сприятливого для реалізації принципу рівності всіх платників перед законом;

2) підвищення фіскальної ефективності податків за рахунок розширення податкової бази, покращання адміністрування, зменшення масштабів ухилення від сплати податків;

3) забезпечення більш рівномірного розподілу податкового тягаря між платниками податків;

4) демократизація фіскальної служби України, а саме зміна ідеології її функціонування на основі реформування податкової служби [2].

Реформування податкової системи варто проводити шляхом послаблення податкового тиску щодо тих, хто платить податки і інвестує кошти у виробництво. Доцільно впровадити стимулюючу систему податків.

Метою реформування податкової політики України є зміна податкової системи для забезпечення стабілізації економіки і насамперед матеріального виробництва, підвищення його ефективності й на цій основі забезпечення доходів державного бюджету та забезпечення соціально-культурного розвитку держави.

Ще одним із важливих чинників економічного зростання країни є модернізація та удосконалення фіскальної служби України. Від технічного стану, кваліфікації фахівців та рівня комп'ютеризації служби залежить наповнення доходної частини бюджету, що є запорукою добробуту населення і держави [3].

На сьогодні, в умовах глобалізації, між різними країнами відбувається жорстка економічна конкуренція, і як наслідок, податкова конкуренція. Результатом цієї конкуренції є лібералізація податкових політик практично в усіх економічно розвинених країнах, пристосування принципів оподаткування до боротьби за працю й капітал тощо.

Прагнення України стати повноправним членом Європейської спільноти вимагає адаптування податкового законодавства до вимог, що діють у цій сфері в ЄС. Це вимагає поступової і виваженої лібералізації податкової політики в напрямі зниження ставок оподаткування та зменшення переліку податків та зборів. Компенсація очікуваного зменшення доходів державного бюджету повинна відбуватися за рахунок детінізації доходів суб'єктів підприємництва та населення, а також покращення податкового адміністрування.

Таким чином, метою податкової реформи поряд із зменшенням податкового тиску через зміну податкового законодавства є врегулювання відносин суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм, різних форм власності і напрямів діяльності з державою.

Література:

1. Тимченко О.М., Сибірянська Ю.В. Фіскальні ефекти структурних зрушень у податковій системі України / О. М. Тимченко, Ю.В. Сибірянська // Економічний часопис – XXI (Economicis Casopis - XXI) - №1-2 (1) – 2014.
2. Податковий кодекс України.: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 №2755-VI. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Шеремет О.О. Податковий потенціал підприємств та можливості його підвищення в Україні / О. О. Шеремет, Ю. О. Гордійчук // Ефективна економіка. – 2013. - № 5.

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

ХОМЕНКО А. О.

Харківська державна зооветеринарна академія

Науковий керівник - к.е.н., доцент

Коломієць Н. О.

Успішний розвиток сільського господарства потребує масштабного й ефективного інвестиційного забезпечення. В стратегічній перспективі необхідно здійснити додаткові заходи щодо інвестиційного забезпечення та інвестиційної привабливості сталого розвитку сільськогосподарських господарств. В управлінні реальними інвестиціями вибір інвестиційних проєктів та оцінювання їх економічної ефективності є одним із найвідповідальніших етапів. Потреби підприємств в інвестиціях визначають з урахуванням можливостей залучення інвестиційних ресурсів за рахунок як внутрішніх, так і зовнішніх джерел фінансування та інвестиційних проєктів. Вибір ефективного інвестиційного проєкту – важлива складова управління реальними інвестиціями.

Активізація інноваційної діяльності є необхідною умовою розвитку аграрного сектора економіки України, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних сільськогосподарських підприємств. Перспективи вирішення цього завдання залежать від спроможності підприємств галузі сприйняти відповідні вкладення й освоїти їх з прийнятним для інвесторів рівнем ефективності. Ця спроможність визначає інвестиційну привабливість галузі, від оцінки якої залежать конкретні рішення інвесторів щодо обсягів, способів і принципів вкладання коштів у сільськогосподарські підприємства [1].

Інвестиційні процеси в сільськогосподарських підприємствах характеризуються значною різницею між інвестиційними вкладеннями й інвестиційними потребами, скороченням обсягу інвестицій, погіршенням їх технологічної й відтворювальної структури, обмеженими можливостями фінансування інвестицій з різних джерел, що в сукупності впливає на відтворювальні процеси і приводить до зростання ризику й становлення несприятливих умов інвестування.

На даний час необхідно вжити заходів до підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарської галузі, технічної і технологічної модернізації виробництва сільськогосподарської продукції, поліпшення її якості та просування на зовнішній ринок, бо сільськогосподарська галузь є однією з провідних галузей, яка забезпечує виробництво продукції рослинного та тваринного походження. Тому розробка і обґрунтування пропозицій відносно підвищення економічної ефективності